

Så har det skjedd igjen. En russisk sjømann er savnet og trolig druknet på Kirkenes havn. Selvsagt er det ikke nødvendigvis bare en enkel oppgave for Havnestyret å sørge for at enhver russisk sjømann kommer seg trygt ombord i egen båt til enhver tid, hele døgnet, året rundt. Likevel regner vi med at de en til to drukningene som årlig skjer i tilknytning til havna her, blir tatt meget alvorlig av våre lokale havnemyndigheter.

Sør-Varanger Avis

Bergens Tidende har fått noen negative reaksjoner på avisens reportasjeserie om kvinnene som ble kalt tysker-tøser... Det norske rettsoppgjøret var et moralsk oppgjør. Det sentrale ordet ble svik: Vi fikk et landssvikoppgjør... Tyskerjentene passet ikke inn i jussen... Også det demokratiske Norge hadde problemer med menneskesynet. Det gjaldt også synet på tyskerbarna, okkupasjonsårenes «bastarder». Historikerne bør klarlegge fullt ut også historien om tyskerjentene og deres møte med rettsstaten. Det bør gå an, i dag.

Bergens Tidende

Ikke alle likte at jeg ikke var avholds. Det var til og med dem som reagerte på at jeg brukte øredobber og neglelakk.

Valgerd Svarstad
Haugland til Budstikka

Klima og utvikling er uatskillelige; mennesket er både opphavet til og løsningen på klimaproblemet, skriver Linda Sygna og Kirsten Ulsrud.

Skogbevaring – for klima og utvikling

I artikkelen «Bistand kan bli klimavlat» den 18. mars i Vårt Land kritiserer man at skogbevaring og karbonfangst ser ut til å bli finansiert av bistandsmidler. Vi støtter denne kritikken. U-landene skal ikke måtte betale for Norges utslippsforpliktelser gjennom reduserte bistandsbudsjetter. Skjer dette vil det gå på Norges troverdighet løs. På den annen side, etter å ha lest artikkelen har man en følelse av at klimaarbeidet ikke er noe man skal rote inn i utviklingsarbeidet. Klima og utvikling er imidlertid uatskillelige; mennesket er både opphavet til og løsningen på klimaproblemet. Det er derfor viktig at skogbevaringen blir sett på som et utviklingsprosjekt like mye som et prosjekt som reduserer utslipp.

Når vi, som et av verdens rikeste industriland, nå setter startskuddet for en høyst nødvendig internasjonal dugnad for å redusere de globale utslippene må vi ta historien innover oss og se at klimatil-tak i utviklingsland vil finne sted der det er mennesker uten rettigheter, det er mennesker uten alter-

native inntektskilder, det er malaria og hiv/aid -syke, det er småbønder uten tilgang til markeder, det er dårlige styresett og det er konflikter. Slik kan vi fortsette. Dette er en verden bistandsaktørene, herunder forskning, beslutningstakere og frivillige organisasjoner, kjenner godt til. De som har et mer ensrettet fokus på klima er mindre oppmerksom

INNLEGG

på disse dimensjonene, men de vet desto mer om klimaendringene og tilhørende virkninger. Begge grupper er imidlertid på vei til å få bedre grep om koblingene mellom klima og utvikling, og i klimadebatten fokuseres det nå heldigvis mer enn før på hvilke samfunnsendringer som må til for å både bremse og tilpasse oss den forespeilede temperaturøkningen.

Det er ingen automatikk i at klimatil-tak, heller ikke skogbevaring, vil kunne redusere fattigdom. Faren er at vi i iveren etter å fange karbon, ikke greier å se det store

bildet og at våre løsninger på klimautfordringen faktisk fører til økt fattigdom og tiltakende miljøforringelse. Klimaekspertene må derfor kobles med utviklingseksperter når tiltak for utslippsreduksjoner utformes og når utviklingsplaner og sektorplaner skal klimasikres. Samtidig må man sørge for at tiltak som bidrar til økonomisk og sosial utvikling samtidig bidrar til å styrke motstandskraften til mennesker og lokalsamfunn til å tåle skiftende, ekstreme og uforutsigbare værforhold. Slik klimatilpasning bør i dag være en integrert del av alt utviklingssamarbeid. Det blir derfor uhyre viktig å holde tunga rett i munnen når vi nå setter i gang med denne nasjonale innsatsen for en mer klimavennlig utvikling i sør, for i denne skogsatsingen er det mange fallgruver.

Linda Sygna og Kirsten Ulsrud,
GECHS, Universitetet i Oslo

Regjeringen som kirkelig organ

Er ikke regjeringen lenger å regne som et kirkelig organ?

I regjeringens forslag til endringer i ekteskapsloven fremgår det at det skal være opp til kirken selv å avgjøre om det skal lages liturgi for likekjønnet ekteskapsinngåelse: «Departementet vurderte om det er mulig på andre måter å tilrettelegge for prester som ønsker å vie likekjønnede par, men kom til at dette må overlates til kirken» (s. 34 i proposisjonen). Men er ikke Kongen i kirkelig statsråd lenger kirkerettslig å reg-

ne som et kirkelig organ? Det er i så fall en interessant nytenkning, som må få konsekvenser også ved bispeutnevnelser. For hvis regjeringen ikke lenger er å anse som kirken

REPLIKK

selv, har den etter alminnelige menneskerettsprinsipper om trosfrihet ingen rett til å utnevne noen annen til biskop i Den norske kirke enn den som kirken selv utpeker. Så hvis regjeringen i kirkelig statsråd ikke lenger an-

ser seg å være kirken selv i liturgispørsmål, kan den ikke heller ikke være kirken selv når kirkens ledere skal utpekes.

Til dette kan sies at liturgispørsmål nå er delegert til kirkemøtet. Men denne delegasjonen hindrer ikke at regjeringen i kirkelig statsråd selv bruker sin liturgikompetanse etter grunnlovens paragraf 16, for eksempel ved å få laget og vedtatt en liturgi for likekjønnede ekteskapsinngåelser i kirken. Hvis ikke regjeringen får på plass en slik liturgi, har den

abdisert som kirkelig organ og kan følgelig heller ikke utpeke biskoper. For hvis ikke regjeringen i kirkelig statsråd anser seg som et kirkelig organ i liturgisaker (som jo er selve kjerneområdet i grunnlovens paragraf 16), hvordan kan den da betraktes som et kirkelig organ når en ny biskop skal utpekes?

Roald Martinussen, første-
amanuensis i juridiske fag
Universitetet i Stavanger

Lukk våre hjerter opp

I dagens tekst fra Salme 107 føres vi inn i et lovsangens fellesskap med «de som Herren forløste, de som han løste ut av nøden og førte sammen fra andre land, fra øst og vest, fra nord og sør.»

Jeg har opplevd det igjen og igjen at mitt hjerte åpnet seg på en helt spesiell måte, i fellesskap med kristne fra andre land og kulturer, i fellesskap med troende fra mange forskjellige kirkesamfunn. Jeg hører til i et verdensomspennende håpets fellesskap. Jeg opplever det ofte slik også på en gudstjeneste i en lokal menighet i Norge. Vi synger salmen «Han er oppstanden. Halleluja!»

ETTERTANKE
Sindre Eide

(Nummer 191 i Norsk salmebok) – og jeg er i mine tanker i Tanzania, hvor både salmens tekst og melodi kommer fra. Hertet mitt åpner seg og jeg lovsynger og ber sammen med mennesker som lever under helt andre

forhold enn mine. Ett har vi felles, til tross for alle forskjeller med hensyn til levestandard og livsvilkår. Vi roper i vår nød til Herren, slik som det uttrykkes i Salme 107, vers 6. Og på forskjellig vis opplever vi at han «berger oss ut av trengslene.»

«Lukk opp våre hjerter, så vi omvender oss», lyder en setning fra den danske gudstjenestens inngangsbønn. Å kjenne at hjertet åpner seg er mer enn en stemning, mer enn en god følelse og begeistring over den globale samhørigheten. Det er også en forpliktelse. Å åpne sitt hjerte er å omvende seg. Vende seg bort fra selvopptatthet og likegyldighet til et liv i tro og tjeneste.

Våger jeg å be denne bønnen som min daglige omvendelsesbønn- «Gud, lukk opp mitt hjerte»? Det er ganske risikabelt. For omvendelse innebærer å samhandle med «han som slokker menneskers brennende tørst og metter de sultne med det som godt er.»

Sal 107,1-9

Sindre Eide er rådgiver i IKO –
kirkelig pedagogisk senter

Daglig bibelvers på SMS: Send **BIBEL** til 1933
Tjenesten er levert av boomerang media og koster kr. 1,50 per mottatt melding

I DAG BER VI FOR

- Kristent arbeid blant funksjonshemmede
- Integrering av våre nye landsmenn i det norske samfunn
- Folket i Libya